

REDAKCE / 30. 6. 2021

Online retrospektiva Františka Vláčila

Streamovací portál [DAFilms](#) ve spolupráci s [Národním filmovým archivem](#) uvádí retrospektivu filmů Františka Vláčila. Přehlídka zahrnuje třináct snímků od raných instruktážních filmů přes vrcholná díla šedesátých let až po pozdní normalizační tvorbu. Některé snímky jsou v online prostředí prezentovány vůbec poprvé.

Málo známá je zejména Vláčilova práce pro brněnské Studio populárně vědeckých a naučných filmů z počátku padesátých let. Přehlídka zahrnuje výchovné snímky *Hospodaření s elektřinou* (1950) a *Úrazy s elektřinou v průmyslu* (1950), které v duchu dobových agitek nabádají diváky ke svědomitému nakládání s elektrickou energií a k bezpečnému zacházení s přístroji na pracovišti. Formálně důmyslnější je snímek *Létání bez vidu podle systému OSP* (1953), který Vláčil natočil již pro Československý armádní film. Za zmínku stojí zejména úvodní černobílá sekvence, která svým čistě obrazovým pojetím předznamenává Vláčilovy pozdější hrané snímky. Výtvarně vytříbené záběry nasmíral kameraman Josef Illík. Rané období uzavírá krátký poetický film *Skleněná oblaka* (1958), realizovaný rovněž v Československém armádním filmu.

Šedesátá léta jsou v retrospektivě zastoupena všemi pěti celovečerními filmy – *Holubicí* (1960), *Ďáblou pastí* (1961), *Marketou Lazarovou* (1967), *Údolím včel* (1967) a *Adelheid* (1969). Vláčilova normalizační tvorba je připomenuta komorně laděným *Dýmem bramborové natě* (1976), dramatem *Stíny horkého léta* (1977) a životopisným *Koncertem na konci léta* (1979), který je – stejně jako *Létání bez vidu podle systému OSP* a *Skleněná oblaka* – poprvé dostupný online. Přehlídku zakončuje černobílý *Hadí jed* (1981), v němž Vláčil zpracoval své osobní téma boje s alkoholismem.

Kromě promyšlené obrazové složky se Vláčilovy filmy vyznačují výraznou zvukovou dramaturgií. „Specifickou kapitolou Vláčilovy filmografie jsou pak snímky, ke kterým

komponoval hudbu Zdeněk Liška a pod jejichž zvukem je podepsán barrandovský mistr zvuku František Fabián. Pro jejich snímky je typické hojné využívání ozvěn, dozvuků a sofistikovaná práce se zvukovým prostředím jako výrazotvorným prostředkem,“ zmiňuje kurátor Národního filmového archivu Jonáš Kucharský.

Všechny filmy jsou prezentovány v přepisech do vysokého rozlišení. *Marketa Lazarová* a *Adelheid* jsou uvedeny v digitálně restaurované verzi.